

Spis treści

Wprowadzenie	XV
Wykaz skrótów	XIX
Wykaz literatury	XXV
Rozdział I. Administracja gospodarcza	1
§ 1. Pojęcie administracji gospodarczej	1
§ 2. Funkcje administracji gospodarczej	2
§ 3. Ustrój i zadania administracji gospodarczej	8
§ 4. Formy działania administracji gospodarczej	16
Rozdział II. Publiczne prawo działalności gospodarczej	23
§ 1. Wprowadzenie	23
§ 2. Charakterystyka działalności gospodarczej	23
I. Ustawowa definicja działalności gospodarczej	23
II. Przedmiot działalności gospodarczej	24
III. Cechy działalności gospodarczej według ustawy – Prawo przedsiębiorców	26
1. Zorganizowanie	26
2. Zarobkowość	27
3. Ciągłość	29
4. „Wykonywanie we własnym imieniu” jako cecha działalności gospodarczej	29
5. Ukierunkowanie działalności gospodarczej	31
§ 3. Podmioty działalności gospodarczej	32
I. Przedsiębiorca jako podmiot działalności gospodarczej	32
II. Osoba fizyczna jako przedsiębiorca	32
1. Wspólnik spółki cywilnej jako przedsiębiorca	34
2. Działalność „zawodowa” osób fizycznych	34
3. Samozatrudnienie osób fizycznych	36
4. Działalność rzemieślnicza osób fizycznych	37
III. Osoba prawna jako przedsiębiorca	37
IV. Jednostka organizacyjna bez osobowości prawnej jako przedsiębiorca	40
V. Podział przedsiębiorców wg kryterium wielkości	41
VI. Podział przedsiębiorców wg kryterium własnościowego	42
VII. Podział przedsiębiorców wg miejsca wykonywania działalności gospodarczej	43
§ 4. Reglamentacja działalności gospodarczej	43
I. Uwagi wprowadzające	43

II. Ograniczenia wolności działalności gospodarczej	44
III. Koncesjonowanie działalności gospodarczej	46
IV. Zezwolenia	47
V. Regulowana działalność gospodarcza	48
VI. Zakazy podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej jako forma reglamentacji	49
Rozdział III. Kontrola przedsiębiorców	53
§ 1. Zagadnienia ogólne kontroli przedsiębiorców	53
§ 2. Zasady ogólne prowadzenia kontroli	56
§ 3. Wszczęcie czynności kontrolnych	60
§ 4. Przebieg czynności kontrolnych	64
§ 5. Środki ochrony prawnej	69
Rozdział IV. Formy wsparcia przedsiębiorców	71
§ 1. Ułatwienia prawne	71
§ 2. Wsparcie instytucjonalne	77
I. Polski Fundusz Rozwoju S.A.	77
II. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	78
III. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	79
IV. Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.	80
V. Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.	81
VI. Bank Gospodarstwa Krajowego	82
§ 3. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	83
§ 4. Wsparcie finansowe	87
I. Pojęcie pomocy publicznej	87
II. Pomoc dozwolona i pomoc dopuszczalna	91
III. Zasady ogólne udzielania pomocy publicznej	97
IV. Formy pomocy publicznej	99
Rozdział V. Samorząd gospodarczy	103
§ 1. Wprowadzenie	103
§ 2. Istota samorządu gospodarczego	103
§ 3. Izby gospodarcze jako formy samorządu gospodarczego	104
§ 4. Samorząd gospodarczy niektórych przedsiębiorców	106
§ 5. Samorząd rzemieślniczy	107
§ 6. Samorząd wolnych zawodów	109
I. Cechy samorządu wolnych zawodów	109
II. Charakterystyka wybranych samorządów	110
1. Samorząd adwokacki	110
2. Samorząd architektów	111
3. Samorząd lekarski	112
§ 7. Samorząd pracodawców	114
§ 8. Samorząd bankowy	115
§ 9. Samorząd ubezpieczeniowy	115
§ 10. Samorząd w rolnictwie	116
§ 11. Samorząd spółdzielczy	118

Rozdział VI. Prawo gospodarki komunalnej	119
§ 1. Prawo gospodarki komunalnej w polskim systemie prawa	119
§ 2. Zadania jednostek samorządu terytorialnego o charakterze użyteczności publicznej w zakresie gospodarki komunalnej	124
§ 3. Działalność gospodarcza jako forma wykonywania zadań gospodarki komunalnej w sferze użyteczności publicznej	125
§ 4. Działalność gospodarcza w gospodarce komunalnej poza sferą użyteczności publicznej	126
§ 5. Wybór wykonawcy zadań gospodarki komunalnej	128
§ 6. Powierzanie umowne wykonywania zadań gospodarki komunalnej	132
§ 7. Prawo zamówień publicznych	134
§ 8. Działalność pożytku publicznego	136
§ 9. Partnerstwo publiczno-prywatne	136
§ 10. Podmioty sfery użyteczności publicznej	137
I. Samorządowy zakład budżetowy	137
II. Jednostka budżetowa	138
III. Związki jednostek samorządu terytorialnego	138
IV. Porozumienia komunalne	139
V. Stowarzyszenia	141
§ 11. Podmioty sfery prywatnoprawnej	142
I. Fundacje	142
II. Spółdzielnie	144
III. Spółki	145
Rozdział VII. Przekształcenia własnościowe w gospodarce	147
§ 1. Istota przekształceń własnościowych	147
§ 2. Nacjonalizacja	147
§ 3. Reprywatyzacja	150
I. Koncepcje reprywatyzacji	150
II. Przeszkody na drodze do reprywatyzacji	152
III. Postępowania reprywatyzacyjne	153
§ 4. Uwłaszczenie i komunalizacja	155
I. Uwłaszczenie państwowych osób prawnych	155
II. Komunalizacja	156
§ 5. Prywatyzacja i komercjalizacja	157
I. Istota i cele prywatyzacji	157
II. Podstawy prawne i zakres prywatyzacji	158
III. Prywatyzacja przy wykorzystaniu narodowych funduszy inwestycyjnych	160
IV. Prywatyzacja podmiotów mających szczególne znaczenie dla gospodarki	161
V. Prywatyzacja w rolnictwie	162
VI. Komercjalizacja	165
§ 6. Wywłaszczanie nieruchomości	166
Rozdział VIII. Regulacja prawna zarządzania mieniem państwowym	170
§ 1. Uwagi wstępne	170
§ 2. Systematyka ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym	171
§ 3. Zarządzanie akcjami – organy i zasady	172
§ 4. Zarządzanie akcjami – profesjonalizacja	175

§ 5. Zarządzanie państwowymi osobami prawnymi	177
§ 6. Zarządzanie pozostałym mieniem państwowymi	178
§ 7. Złota akcja Skarbu Państwa, złote veto, kontrola inwestycji	179
Rozdział IX. Prawo energetyczne	181
§ 1. Przedmiot regulacji – energetyka	181
I. Energia elektryczna	183
II. Gaz ziemny	185
III. Ciepłownictwo	185
IV. Paliwa płynne	186
V. Odnawialne źródła energii	186
§ 2. Źródła prawa	187
I. Prawo europejskie	187
II. Prawo krajowe	191
III. Polityka energetyczna	192
§ 3. Podmioty prawa energetycznego	192
§ 4. Wartości prawa energetycznego	193
I. Bezpieczeństwo energetyczne	194
II. Ochrona konkurencji	198
III. Ochrona środowiska	200
IV. Efektywność	202
§ 5. Podsumowanie	203
Rozdział X. Prawo komunikacji elektronicznej	204
§ 1. Wprowadzenie	204
§ 2. Źródła prawa komunikacji elektronicznej	206
I. Źródła unijnego prawa o łączności elektronicznej	206
II. Źródła krajowego prawa komunikacji elektronicznej	208
§ 3. Przedmiotowy i podmiotowy zakres prawa komunikacji elektronicznej	209
I. Przedmiot działalności	209
II. Podmiotowy zakres prawa komunikacji elektronicznej	211
III. Administracja telekomunikacyjna	213
§ 4. Uprawnienia do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej	215
I. Rejestracja działalności telekomunikacyjnej	215
II. Uprawnienia do częstotliwości	215
III. Uprawnienia do numeracji	217
§ 5. Regulacja rynków telekomunikacyjnych	217
§ 6. Świadczenie usług	221
I. Ustawowe warunki świadczenia usług	221
II. Usługa powszechna	225
§ 7. Tajemnica komunikacji elektronicznej i ochrona danych użytkowników	226
§ 8. Kontrola działalności telekomunikacyjnej i odpowiedzialność przedsiębiorców	227
Rozdział XI. Prawo transportowe	230
§ 1. Transport i jego rola w procesie globalizacji	230
§ 2. Prawo transportowe	231
§ 3. Umowa przewozu	232
§ 4. Przewóz osób i towarów	233
§ 5. Transport kolejowy	235
§ 6. Transport drogowy	236

§ 7. Transport morski	238
§ 8. Transport lotniczy	239
Rozdział XII. Prawo pocztowe	242
§ 1. Zagadnienia ogólne	242
§ 2. Zarys techniczny funkcjonowania rynku pocztowego	243
§ 3. Źródła normatywne prawa pocztowego	244
I. Prawo międzynarodowe	244
II. Prawo pocztowe UE	245
1. Wprowadzenie	245
2. Świadczenie usług pocztowych	246
3. Pocztowa usługa powszechna	246
4. Reklamacje	248
5. Organ regulacyjny	249
III. Polskie prawo pocztowe	249
1. Uwagi wprowadzające	249
2. Wykonywanie działalności pocztowej	251
IV. Pocztowa usługa powszechna	252
1. Operator wyznaczony do świadczenia usługi powszechnej	252
2. Rachunkowość regulacyjna i koszt netto	253
V. Dostęp do elementów infrastruktury pocztowej	254
VI. Prezes UKE – regulator rynku pocztowego	255
VII. Kary pieniężne	256
VIII. Kontrola sądowa decyzji Prezesa UKE w sprawach z zakresu prawa pocztowego	256
Rozdział XIII. Publiczne prawo gospodarki rolnej i przetwórczej	258
§ 1. Zagadnienia wprowadzające	258
§ 2. Działalność rolnicza a ochrona środowiska	261
§ 3. Grupy producentów rolnych i ich związki, pojęcie producenta rolnego. Spółdzielnie rolnicze	265
§ 4. Rolnictwo ekologiczne	269
§ 5. Obrót gruntami rolnymi	271
§ 6. Regulacja rynków rolnych	274
I. Rynek mięsa	275
II. Rynek wina	276
III. Rynek cukru	276
§ 7. Organizacja rolnictwa – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	277
Rozdział XIV. Publicznoprawna regulacja bankowości	281
§ 1. Zagadnienia ogólne	281
§ 2. Reglamentacja działalności bankowej	282
I. Czynności bankowe – istota, pojęcie i zakres	282
II. Restrykcje w zakresie wyboru formy organizacyjnoprawnej	283
1. Banki państwowe	283
2. Banki spółdzielcze	284
3. Banki w formie spółki akcyjnej	285
III. Zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej	286
1. Zezwolenie na utworzenie banku	286
2. Zezwolenie na rozpoczęcie działalności przez bank	287
§ 3. Nadzór nad wykonywaniem działalności bankowej	288

Rozdział XV. Publicznoprawna regulacja ubezpieczeń	291
§ 1. Zagadnienia ogólne	291
§ 2. Reglamentacja działalności ubezpieczeniowej	292
I. Działalność ubezpieczeniowa – istota, pojęcie i zakres	292
II. Restrykcje w zakresie swobody wyboru rodzaju działalności	294
III. Restrykcje w zakresie wyboru formy organizacyjnoprawnej	295
1. Zakład ubezpieczeń działający w formie spółki akcyjnej	295
2. Zakład ubezpieczeń działający w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych	296
3. Zakład ubezpieczeń działający w formie spółki europejskiej	297
IV. Wykonywanie działalności ubezpieczeniowej	298
1. Zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej przez krajowy zakład ubezpieczeń	299
2. Zagraniczny zakład ubezpieczeń	300
§ 3. Komisja Nadzoru Finansowego jako organ sprawujący nadzór nad wykonywaniem działalności ubezpieczeniowej	302
Rozdział XVI. Działalność lecznicza i administracja zdrowia	305
§ 1. Źródła prawa do ochrony zdrowia	305
§ 2. Pojęcie działalności leczniczej	306
§ 3. Podmioty wykonujące działalność leczniczą	309
I. Podmioty lecznicze	309
1. Publiczne podmioty lecznicze	311
1.1. Publiczne podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami	311
1.2. Publiczne podmioty lecznicze w formie spółek kapitałowych	313
2. Niepubliczne podmioty lecznicze	314
II. Wykonywanie zawodu lekarza, lekarza dentysty, pielęgniarki, położnej, fizjoterapeuty, diagnosty laboratoryjnego w ramach działalności leczniczej	317
III. Wykonywanie niektórych innych zawodów medycznych stosownie do postanowień ustawy z 17.8.2023 r. o niektórych zawodach medycznych	318
§ 4. Działalność lecznicza jako działalność regulowana	318
I. Warunki podejmowania i wykonywania działalności leczniczej przez podmioty lecznicze	321
II. Warunki podejmowania i wykonywania zawodów medycznych w ramach działalności leczniczej	323
III. Rejestr i wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą	326
IV. Obowiązki podmiotów wykonujących działalność leczniczą	329
§ 5. Administracja ochrony zdrowia	331
Rozdział XVII. Prawo farmaceutyczne	342
§ 1. Zagadnienia wstępne	342
I. Przedmiot regulacji prawa farmaceutycznego	342
II. Źródła prawa	343
III. Zakres regulacji	344
IV. Pojęcie produktu leczniczego i podmiotu odpowiedzialnego	345
§ 2. Zasady i tryb dopuszczania do obrotu produktów leczniczych	348
I. Uwagi wstępne – wielość procedur umożliwiających wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu	348

§ 3. Procedury dopuszczenia do obrotu produktu leczniczego	349
I. Procedura scentralizowana	349
II. Procedura stosowana przez krajowy organ wydający pozwolenia	351
III. Procedury międzynarodowe	353
1. Procedura zdecentralizowana	353
2. Procedura wzajemnego uznania	354
3. Procedury krajowe uproszczone	355
IV. Dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków	356
V. Krajowe uznanie pozwolenia zagranicznego	356
VI. Dopuszczalność obrotu w sytuacjach kryzysowych	356
VII. Import równoległy	357
§ 4. Warunki wytwarzania i importu produktów leczniczych	359
§ 5. Warunki obrotu produktami leczniczymi	360
I. Pojęcie obrotu produktem leczniczym oraz przesłanki jego dopuszczalności	360
II. Rodzaje obrotu produktami leczniczymi	360
1. Obrót detaliczny	360
2. Obrót hurtowy	361
Rozdział XVIII. Prawo zamówień publicznych	362
§ 1. Wprowadzenie. Źródła prawa zamówień publicznych	362
§ 2. Międzynarodowe prawo zamówień	367
§ 3. Ogólna charakterystyka prawa zamówień publicznych	369
§ 4. Zamawiający i wykonawca	375
§ 5. Przedmiot zamówień publicznych	384
§ 6. Tryby udzielania zamówień publicznych	389
I. Tryby unijne	389
1. Przetarg nieograniczony	394
2. Przetarg ograniczony	395
3. Negocjacje z ogłoszeniem	396
4. Dialog konkurencyjny	397
5. Partnerstwo innowacyjne	399
6. Negocjacje bez ogłoszenia	400
7. Zamówienie z wolnej ręki	401
II. Tryby krajowe	403
§ 7. Procedura „uzupełniająca” i szczególne udzielania zamówień klasycznych	404
§ 8. Umowa w sprawie zamówień publicznych	406
§ 9. Organy właściwe w sprawach zamówień	409
I. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	409
II. Rada Zamówień Publicznych	411
III. Krajowa Izba Odwoławcza	411
IV. Komitet do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych	412
§ 10. Środki ochrony prawnej	413
I. Odwołanie	413
II. Postępowanie skargowe	416
§ 11. Pozasądowe rozwiązywanie sporów	417
Rozdział XIX. Umowa koncesji na roboty budowlane lub usługi	419
§ 1. Zagadnienia wprowadzające	419
§ 2. Umowa koncesji w systemie zamówień publicznych	421

§ 3. Prawo Unii Europejskiej a koncesje na roboty budowlane lub usługi	423
§ 4. Zakres regulacji ustawy	426
§ 5. Postępowanie o zawarcie umowy koncesji	429
§ 6. Umowa koncesji	431
§ 7. Organy właściwe w sprawach umów koncesji	433
§ 8. Środki ochrony prawnej	434
§ 9. Wnioski końcowe	434
Rozdział XX. Partnerstwo publiczno-prywatne	435
§ 1. Zagadnienia wprowadzające	435
§ 2. Partnerstwo publiczno-prywatne częścią polskiego systemu prawa zamówień publicznych	438
§ 3. Zakres regulacji ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym	441
§ 4. Efektywność przedsięwzięcia realizowanego w systemie PPP	443
§ 5. Procedura wyboru partnera prywatnego	445
§ 6. Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym	446
§ 7. Organy właściwe w sprawach partnerstwa publiczno-prywatnego	448
§ 8. Uwagi końcowe	449
Rozdział XXI. Publiczne prawo konkurencji	450
§ 1. Zagadnienia ogólne	450
I. Pojęcie konkurencji i konsumenta; przedmiot ochrony publicznego prawa konkurencji	450
II. Źródła prawa oraz specyfika publicznego prawa konkurencji	452
III. Podstawowe pojęcia (instytucje) publicznego prawa konkurencji	453
1. Przedsiębiorca i przedsiębiorstwo	453
2. Rynek właściwy	454
3. Pozostałe pojęcia (instytucje) prawa antymonopolowego – odesłanie ...	455
§ 2. Porozumienia antykonkurencyjne	455
I. Uwagi wprowadzające	455
II. Pojęcie „porozumienia” oraz jego formy i rodzaje	456
III. Porozumienia mające antykonkurencyjny cel oraz antykonkurencyjny skutek	457
IV. Porozumienia horyzontalne	458
1. Uwagi wstępne	458
2. Kartele	458
3. Porozumienia kooperacyjne	459
V. Porozumienia wertykalne	459
1. Uwagi wstępne	459
2. Warunki wyłączenia grupowego porozumień wertykalnych spod zakazu	460
3. Rodzaje porozumień wertykalnych (modeli dystrybucyjnych): wzmianka	461
VI. Wyłączenia spod zakazu porozumień antykonkurencyjnych	461
§ 3. Nadużywanie pozycji dominującej	462
I. Pozycja dominująca	462
1. Definicja legalna	462
2. Główne kryteria wyznaczania pozycji dominującej	462
II. Nadużywanie pozycji dominującej: uwagi ogólne i klasyfikacja praktyk	464
III. Praktyki wykluczające	465

IV. Praktyki eksploatacyjne	466
V. Obrony dominanta	466
§ 4. Kontrola koncentracji przedsiębiorców	467
I. Uwagi wstępne i formy koncentracji	467
II. Procedura zgłoszenia koncentracji	468
III. Decyzje Prezesa UOKiK w sprawie koncentracji; kryteria kontroli	470
§ 5. Proceduralne prawo antymonopolowe	471
I. Wszczęcie postępowania oraz uprawnienia Prezesa UOKiK	471
II. Decyzje wydawane w postępowaniu antymonopolowym	472
§ 6. Skutki naruszenia prawa antymonopolowego	472
I. Kary nakładane przez Prezesa UOKiK	473
1. Uwagi ogólne	473
2. Kryteria wymiaru kary	474
3. Instytucje przewidujące odstępienie lub obniżenie wysokości kary	474
II. Cywilnoprawne skutki naruszenia prawa antymonopolowego	475
Indeks rzeczowy	477